

RTU studiju kurss "Sociālās drošības sistēma"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1601
Nosaukums	Sociālās drošības sistēma
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Svetlana Lanka - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss sniedz studentiem padziļinātas zināšanas par sociālās drošības sistēmas struktūru, darbības pamatprincipiem un attīstību Latvijā. Studiju kursā tiek analizēti galvenie sociālās drošības elementi – valsts sociālā apdrošināšana, valsts sociālie pabalsti, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi, to normatīvais regulējums, finansēšanas mehānismi un praktiskā piemērošana. Īpaša uzmanība tiek pievērsta valsts, pašvaldību un privātā sektora lomai sociālās drošības īstenošanā, kā arī sociālās drošības sistēmas atbilstībai iedzīvotāju vajadzībām un starptautiskajiem standartiem..
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir attīstīt studentu kompetenci analizēt un kritiski izvērtēt sociālās drošības sistēmas darbību Latvijā, izprast tās institucionālo, tiesisko un finanšu ietvaru, kā arī pielietot iegūtās zināšanas profesionālajā un pētnieciskajā darbībā sociālās politikas un labklājības jomā. Studiju kursa uzdevumi: - sniegt zināšanas par sociālās drošības sistēmas uzbūvi Latvijā, tās galvenajiem komponentiem (sociālo apdrošināšanu, sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem) un to tiesisko regulējumu; - iepazīstināt ar sociālās drošības sistēmas attīstības tendencēm Latvijā un Eiropā, analizējot sociālās politikas prioritātes un reformas; - attīstīt prasmes analizēt sociālās drošības jomas statistiskos datus, interpretēt informāciju un izvērtēt sociālās aizsardzības pasākumu ietekmi uz dažādām sabiedrības grupām; - sniegt zināšanas par Latvijas sociālās drošības sistēmu un citu valstu sociālās aizsardzības modeļiem, identificējot to priekšrocības un izaicinājumus; - iemācīt identificēt sociālos riskus dažādos dzīves cikla posmos un izvēlēties atbilstošus sociālās drošības instrumentus šo risku mazināšanai; - attīstīt prasmes piemērot normatīvos aktus, politikas plānošanas dokumentus un sociālās politikas principus praktisku situāciju un gadījumu analīzē; - izveidot izpratni par sociālās drošības sistēmas lomu sociālās nevienlīdzības mazināšanā un sabiedrības labklājības veicināšanā; - attīstīt argumentētas komunikācijas prasmes, veidojot un prezentējot viedokli par sociālās politikas un sociālās drošības jautājumiem, izmantojot nozares profesionālo terminoloģiju; - pilnveidot sadarbības prasmes grupu darbā, analizējot sociālās aizsardzības problēmas, izstrādājot risinājumus un formulējot priekšlikumus sociālās drošības sistēmas pilnveidošanai; - attīstīt pētnieciskās prasmes sociālās drošības jomā, veicot informācijas atlasīšanu, analīzi, interpretāciju un secinājumu formulēšanu par aktuāliem sociālās politikas jautājumiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba mērķis: Veicināt studentu padziļinātu izpratni par sociālās drošības sistēmas aspektiem Latvijā, attīstīt prasmes analizēt normatīvos aktus, interpretēt statistiskos datus un izvērtēt politikas instrumentu efektivitāti. Organizācija: Patstāvīgais darbs tiek organizēts visa kursa garumā, ietverot gan individuālus, gan grupu uzdevumus. Studenti plāno darbu atbilstoši docētāja izvirzītajiem termiņiem un saņem atgriezenisko saiti noteiktos starpposmos. Darbi tiek prezentēti semināros. Uzdevumi: • Sagatavot pārskatu par sociālās palīdzības instrumentu efektivitāti dažādās Latvijas pašvaldībās. • Izvērtēt konkrēta normatīvā akta (piemēram, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma) praktisko piemērošanu, pamatojoties uz reāliem piemēriem.

Literatūra	Obligātā/ Obligatory: 1. LR Saeima (1995). Likums Par sociālo drošību. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/36850-par-socialo-drosibu 2. LR Saeima. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68488-socialo-pakalpojumu-un-socialas-palidzibas-likums 3. LR Saeima (2002). Valsts sociālo pabalstu likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/68483-valsts-socialo-pabalstu-likums Papildu/ Additional: Valsts sociālās apdrošināšanas jomas likumi/State Social Insurance Law 1. LR Saeima (1997). Likums Par valsts sociālo apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/45466-par-valsts-socialo-apdrosinasanu 2. LR Saeima (1995). Likums Par maternitātes un slimības apdrošināšanu. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38051-par-maternitates-un-slimibas-apdrosinasanu 3. LR Saeima (1995). Likums Par valsts pensijām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/38048-par-valsts-pensijam 4. LR Saeima (1995). Likums Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumu darbā un arodslimībām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/37968-par-obligato-socialo-apdrosinasanu-pret-nelaiimes-gadijumiem-darba-un-arodslimbam 5. LR Saeima (1999). Likums Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/14595-par-apdrosinasanu-bezdarba-gadijumam 6. LR Saeima (2002). Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/62539-bezdarbnieku-un-darba-mekletaju-atbalsta-likums 7. Ministru Kabinets (2005). Noteikumi par sociāli mazaizsargāto personu grupām. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/99488-noteikumi-par-sociali-mazaizsargato-personu-grupam 8. Ministru Kabinets (2017). Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Pieejams https://likumi.lv/ta/id/291788-prasibas-socialo-pakalpojumu-sniedzjiem 9. u.c. no likumiem izrietošie MK noteikumi un pašvaldību saistošie noteikumi.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Apģūta augstākā izglītība.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Sociālās drošības un darbības pamatprincipi	4	0	0	0
2. temats. Sociālā aizsardzība un tās sistēmas Latvijā • Sociālās aizsardzības jēdziens • Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūra • Valsts un pašvaldību institūciju kompetence	4	10	0	0
3. temats. Sociālā palīdzība un tās tiesiskais regulējums • Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums • Pašvaldības sociālā palīdzība: garantētais minimālais ienākumu līmenis, dzīvokļa pabalsts u.c. • Tiesības uz sociālo palīdzību un to ierobežojumi u.c.	4	10	0	0
4. temats. Sociālie pakalpojumi: pieejamība un tiesiskais pamats • Sociālo pakalpojumu veidi un mērķgrupas • Sociālo pakalpojumu piešķiršanas kārtība • Pakalpojumu kvalitātes standarti un kontrole	4	10	0	0
5. temats. Sociālā apdrošināšana un valsts sociālie pabalsti • Valsts sociālās apdrošināšanas sistēma (VSAA) • Obligātās iemaksas, sociālās apdrošināšanas veidi • Pensijas, bezdarbnieku pabalsts, maternitātes/paternitātes pabalsts u.c.	4	10	0	0
6. temats Tiesības un aizsardzība personām ar invaliditāti • Invaliditātes likums, ANO konvencija • Piemērojamo pakalpojumu un atbalsta tiesiskais pamats • Sociālo darbinieku loma iekļaujošas sabiedrības veidošanā	2	10	0	0
7. temats. Senioru tiesības un sociālā aizsardzība • Pensiju sistēma un papildatbalsts • Sociālie pakalpojumi vecāka gadagājuma personām • Tiesību aizsardzība pret vardarbību un diskrimināciju	2	10	0	0
Kopā:	24	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina Latvijas sociālās drošības sistēmas struktūru un tās tiesisko regulējumu. 2. Zina un izprot normatīvo aktu sistēmu sociālajā jomā, t.sk. likumus par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, valsts sociālo apdrošināšanu, valsts sociālajiem pabalstiem, personu ar invaliditāti un senioru aizsardzību. 3. Zina un izprot sociālā darbinieka profesionālās darbības juridiskos pamatus, un klientu tiesību aizsardzības mehānismus.	Vērtēšanas metode: Pārbaudes darbs. Vērtēšanas kritēriji: Patstāvīgais darbs tiek organizēts visa studiju kursa garumā, ietverot gan individuālus, gan grupu uzdevumus. Studenti plāno darbu atbilstoši docētāja izvirzītajiem termiņiem un saņem atgriezenisko saiti noteiktos starpposmos. Darbi tiek prezentēti semināros.

PRASMES: 1. Prot identificēt un interpretēt normatīvos aktus, kas regulē sociālā darba praksi. 2. Prot piemērot likumdošanu konkrētās sociālā darba situācijās, nodrošinot klientu tiesību ievērošanu. 3. Prot veikt juridisku dokumentu analīzi, un izmanto to sociālo gadījumu risināšanā. 4. Prot analizēt likumdošanas izmaiņas, un to ietekmi uz klientu grupām un profesionālo darbību.	Vērtēšanas metode: Pārbaudes darbs. Vērtēšanas kritēriji: Patstāvīgais darbs tiek organizēts visa studiju kursa garumā, ietverot gan individuālus, gan grupu uzdevumus. Studenti plāno darbu atbilstoši docētāja izvirzītajiem termiņiem un saņem atgriezenisko saiti noteiktos starpposmos. Darbi tiek prezentēti semināros.
KOMPETENCE: 1. Spēj patstāvīgi pieņemt lēmumus tiesiskos jautājumos, kas saistīti ar sociālā darba gadījumiem. 2. Spēj atbildīgi īstenot profesionālo darbību, ievērojot normatīvos aktus un profesionālās ētikas principus. 3. Spēj sadarboties ar institūcijām un citām iesaistītajām pusēm, klientu tiesību nodrošināšanā.	Vērtēšanas metode: Eksāmens. Vērtēšanas kritēriji: Demonstrē zināšanas par Latvijas sociālās drošības sistēmu un sociālo jomu regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Identificē un pareizi piemēro normatīvos aktus sociālā darba situāciju analīzē. Analizē sociālā darba gadījumu un pamato tiesiski atbilstošu risinājumu. Pamato profesionālos lēmumus, ievērojot klientu tiesības, profesionālo ētiku un normatīvo regulējumu. Raksturo institūciju sadarbību klienta tiesību nodrošināšanā un izmanto profesionālo terminoloģiju.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudes darbs 1	25
Pārbaudes darbs 2	25
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	12.0	12.0	0.0		*	